

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Finanssivalvonnasta annetun lain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Finanssivalvonnasta annettua lakia ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annettua lakia vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita koskevia avaintietoasiakirjoja koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen täytäntöön panemiseksi.

Finanssivalvonnasta annettuun lakiin lisättäisiin säännös Finanssivalvonnan toimimisesta asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. Finanssivalvonta valvoisi Suomessa tai Suomesta käsin markkinoitavien, tarjottavien tai myytävien vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden markkinoita ja sille tulisi myös uusi valtuus käyttää asetuksessa määritellyjä interventiotoimia, jotka koskevat kyseisten toimintojen harjoittamista. Lakiin lisättäisiin myös säännökset hallinnollisen seuraamusmaksun soveltamisalasta ja enimmäismäärästä sekä toimijoita koskeva velvollisuus toimittaa avaintietoasiakirja tiedoksi viranomaiselle viimeistään kun tarjoaminen aloitetaan Suomessa.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetusta laista kumottaisiin avaintietoesitteen laatimista koskeva poikkeusmahdollisuus.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 31 päivänä joulukuuta 2016.

PERUSTELUT

1 Johdanto

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 26 päivänä marraskuuta 2014 asetuksen (EU) N:o 1286/2014 vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista, jäljempänä *PRIIP-asetus* tai *asetus*, joka tuli voimaan 29 päivänä joulukuuta 2014. Asetusta sovelletaan 31 päivästä joulukuuta 2016 lukien asetuksen 32 artiklassa säädetyin poikkeuksin. Asetuksen tavoitteena on avoimuuden lisääminen ei-ammattimaisille sijoittajille tarkoitetuilla sijoitusmarkkinoilla. Asetuksen säännöksiä voidaan täydentää komission antamalla yksityiskohtaisilla delegoiduilla säädöksillä ja täytäntöönpanosäädöksillä.

Asetuksen taustalla on komission huhtikuussa 2009 antama tiedonanto vähittäismarkkinoille tarkoitetuista paketoituista sijoitustuotteista (PRIP), josta valtioneuvosto on informoinut eduskuntaa 30 päivänä heinäkuuta 2009 päivätyllä E-kirjelmällä (E 90/2009 vp). Tiedonannossa todettiin kaksi osa-aluetta, joilla tarvitaan lisäsääntelyä: myyntiin sovellettavat säännökset ja tuotetietojen antamista koskevat säännökset. Jälkimmäiseen osa-alueeseen liittyen komissio antoi 3 päivänä heinäkuuta 2012 asetusehdotuksen sijoitustuotteita koskevista avaintietoasiakirjoista KOM(2012)352. Valtioneuvosto on informoinut eduskuntaa komission ehdotuksesta 24 päivänä syyskuuta 2012 päivätyllä valtioneuvoston kirjelmällä (U 58/2012 vp).

Asetuksen lisäksi EU on toteuttanut myyntipalveluita koskevia sijoittajansuojatoimenpiteitä antamalla uudistetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta, jäljempänä *MiFID II direktiivi*. Lisäksi uusi vakuutusten tarjoamista koskeva Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi hyväksytään lopullisesti loppuvuodesta 2015. Direktiivi korvaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/92/EY vakuutusedustuksesta, jäljempänä *vakuutusedustusdirektiivi*. Tavoitteena on ollut muun muassa yhdenmukaistaa vakuutuksia koskevia myyntisääntöjä MiFID II direktiivin sääntöjen kanssa. EU:n tavoitteiden mukaisesti myös yhteissijoitusyrityksen toimintaan on kohdennettu tarkentavaa säilytysyhteisönsääntelyä. Euroopan parlamentin ja neuvoston siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetussa direktiivissä 2009/65/EY, jäljempänä *sijoitusrahastodirektiivi*, säädetty säilytysyhteisöjärjestelmä kuuluu rahastosijoittajan suojan kulmakiviin.

EU on toteuttanut jo aikaisemmin sijoitusrahastodirektiivin yhteydessä uudistuksen sijoitusrahastoista annettavasta avaintietoositteestä. Tavoitteena oli annettavien tietojen tiivistäminen, yksinkertaistaminen ja keskittyminen sijoittajien kannalta tärkeimpien avaintietojen antamiseen ymmärrettävässä muodossa. PRIIP-asetuksen on tarkoitus parantaa tietojen antamista myös muista paketoituista sijoitustuotteista. Ei-ammattimaisen sijoittajan olisi sijoitustuotteen muodosta riippumatta aina saatava tiivistettyjä, vertailukelpoisia ja vakiomuotoisia tietoja asiakirjoissa, joita kutsutaan avaintietoasiakirjoiksi.

2 Asetuksen keskeinen sisältö

Asetuksen soveltamisala on laaja. Asetuksen 1 artiklan mukaan asetuksessa vahvistetaan yhtenäiset säännöt paketoitujen sijoitus- ja vakuutusmuotoisten tuotteiden, jäljempänä *paketoitut sijoitustuotteet* tai *PRIIP-tuotteet*, kehittäjän laatiman avaintietoasiakirjan muodosta ja sisällöstä sekä avaintietoasiakirjan toimittamisesta ei-ammattimaiselle sijoittajalle. Asetusta sovelletaan 2 artiklan mukaan sekä paketoitujen tuotteiden kehittäjiin että niistä neuvoa antaviin tai

niitä myyviin tahoihin. PRIIP-tuotteet on määritelty asetuksen 4 artiklassa ja niitä ovat lähtökohtaisesti sellaiset sijoitukset, joiden ei-ammattimaiselle sijoittajalle takaisin maksettava määrä voi vaihdella sijoituksen oikeudellisesta muodosta riippumatta, koska se on kytketty viitearvojen vaihteluun tai omaisuuserään, jota sijoittaja ei hanki suoraan. Asetuksen 2 artiklassa on säädetty soveltamisalan rajauksesta.

Asetuksen 3 artiklan mukaan avaintietoasiakirja ei yksinään riitä korvaamaan muita tietojen antamista koskevia vaatimuksia, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta, jäljempänä *esite-direktiivi*, mukaista tiivistelmää tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta, jäljempänä *Solvenssi II direktiivi*, mukaisia tietojen antamista koskevia vaatimuksia.

Avaintietoasiakirjaa koskevia vaatimuksia sovelletaan asetuksen johdanto-osan 26 kohdan mukaan seuraavien Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien mukaisten vaatimusten ohella: kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä ja neuvoston direktiivin 90/619/ETY sekä direktiivien 97/7/EY ja 98/27/EY muuttamisesta annettu direktiivi 2002/65/EY ja tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista annettu direktiivi 2000/31/EY.

Asetuksen 4 artiklassa määritellään asetuksessa käytetyt käsitteet kuten toimivaltainen viranomainen, jolla tarkoitetaan kansallisia viranomaisia, jotka jäsenvaltio on nimennyt valvomaan niiden vaatimusten täyttymistä, joita asetuksella asetetaan PRIIP-tuotteiden kehittäjille sekä PRIIP-tuotteista neuvoja antaville tai niitä myyville henkilöille.

Vastuu avaintietoasiakirjan laatimisesta kuuluu asetuksen 5 artiklan mukaan nimenomaisesti asetuksessa tarkoitettulle PRIIP-tuotteen kehittäjälle. Kehittäjällä tarkoitetaan tahoa, joka kehittää sijoitustuotteen tai joka on muuttanut olennaisesti jo olemassa olevan sijoitustuotteen riski- tai kustannusrakennetta siten, että muutokset on katsottava tuotteen jälleenkehitykseksi, kuten asetuksen 4 artiklassa täsmennetään. Sillä, että annettavien tietojen laadinta annetaan osittain tai kokonaan kolmansien osapuolten tehtäväksi, kuten voi tapahtua yhteistoiminnassa jakelijoiden kanssa, ei ole vaikutusta tuotteen kehittäjän kokonaisvastuuseen avaintietoasiakirjasta.

Asetuksen 6—10 artiklassa säädetään avaintietoasiakirjan muodosta ja sisällöstä. Avaintietoasiakirjassa olevat tiedot ovat ennen sopimuksen tekoa annettavaa tietoa. Kaikkien avaintietoasiakirjojen ulkoasun on oltava standardoitu ja niiden sisällössä on keskityttävä helposti ymmärrettävässä muodossa esitettyihin avaintietoihin. Avaintietoasiakirjassa on oltava kaikki olennainen tieto, jotta sijoittaja ei tarvitse muita asiakirjoja saadakseen käsityksen sijoitustuotteen keskeisistä ominaisuuksista ja tehdäkseen riittävään tietoon perustuvan sijoituspäätöksen. Avaintietoasiakirja on pidettävä selkeästi erillään markkinointiaineistosta.

Asetuksen 11 artiklassa säädetään PRIIP-tuotteen kehittäjän vahingonkorvausvastuusta. Asetuksen mukaan ei-ammattimainen sijoittaja voi vaatia vahingonkorvausta vahingosta, joka on aiheutunut joko siitä, että avaintietoasiakirja on harhaanjohtava, epätarkka tai ristiriidassa oikeudellisesti sitovien, sopimusta edeltävien asiakirjojen tai sopimusasiakirjojen olennaisten osien taikka asetuksen 8 artiklassa säädettyjen avaintietoasiakirjan laatimista koskevien velvoitteiden kanssa. Asetuksen mukaan vahingonkorvausta voi kyseisestä vahingosta vaatia kansallisen lainsäädännön mukaan. Myös vahingon ja vahingonkorvauksen määritelmien osalta viitataan kansalliseen lainsäädäntöön. Asetuksessa säädetään vielä nimenomaisesti, että se

ei estä nostamasta muita siviilioikeudelliseen vastuuseen perustuvia kanteita kansallisen lain-säädännön mukaisesti.

Asetuksen 13 artiklassa edellytetään, että avaintietoasiakirja on annettava ei-ammattimaiselle sijoittajalle. Tuotteen jakelijan tai kehittäjän, joka myy tuotteen ei-ammattimaiselle sijoittajalle, on annettava avaintietoasiakirja mahdolliselle sijoittajalle hyvissä ajoin ennen sijoitustuotteeseen liittyvän liiketoimen tekemistä. Tietojen antoajankohta on ensisijaisen tärkeä, sillä asiakirja on toimitettava ennen sijoituspäätöksen tekemistä, jotta sillä olisi vaikutusta. Etämyynissä asiakirja voidaan tiettyjen edellytysten täyttyessä antaa vasta sopimuksen tekemisen jälkeen. Asetuksessa säädetään myös, millä muilla pysyvillä välineillä kuin paperimuodossa annettavana asiakirjana avaintietoasiakirja voidaan toimittaa sijoittajalle. Yksityiskohdaiset määräykset menetelmistä, aikataulusta ja edellytyksistä täsmennetään komission antamalla delegoiduilla säädöksillä.

Asetuksen 14 artiklassa on säädetty avaintietoasiakirjan antamisesta veloituksetta ja asiakirjan antamismuodosta paperilla tai muulla pysyvällä välineellä kuten verkkosivustolla.

Asetuksen 15—18 artikla sisältävät viranomaisille annettavia toimivaltasäännöksiä vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita koskevista interventioitoimista ja niiden käyttämisen edellytyksistä. Asetuksen mukaan kansallisilla viranomaisilla on valtuudet asettaa kielto tai rajoitus näiden tuotteiden markkinoinnille, jakelulle tai myynnille taikka tietyn tyyppiselle finanssialan toiminnalle tai käytännölle jäsenvaltioissa.

Asetuksen 19 artiklassa säädetään asiakasvalitusten käsittelystä.

Asetuksen 20 artikla säättää toimivaltaisille viranomaisille yhteistyövelvollisuuden ja edellyttää valvonta- ja tutkintavaltuuksien varmistamisen sääntelytasolla.

Asetuksen 21 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on sovellettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 95/46/EY yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta PRIIP-asetuksen nojalla suoritettavaan henkilötietojen käsittelyyn. Asetusta (EY) N:o 45/2001 yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sovelletaan Euroopan valvontaviranomaisten suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn.

Asetuksen 22—29 artikla sisältävät säännökset hallinnollisista seuraamuksista ja muista toimenpiteistä. Jäsenvaltioiden on annettava säännöt, joissa vahvistetaan asianmukaiset hallinnolliset seuraamukset ja toimenpiteet asetuksen rikkomisesta.

Asetuksen 25 artikla sisältää esimerkinomaisen luettelon niistä seikoista, jotka toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon hallinnollisia seuraamuksia ja toimenpiteitä määritessään. Asetuksen 26 artikla sisältää valitusoikeutta koskevan säännöksen, 27 artikla tietojentoimittamisvelvollisuuden Euroopan valvontaviranomaisille, 28 artikla rikkomusten ilmoittamista koskevan velvollisuuden (niin sanottu *whistle-blowing* -järjestelmä) ja 29 artikla seuraamusten sekä toimenpiteiden julkistamista koskevat säännökset.

3 Nykytila

Paketoitujen, mukaan lukien vakuutusmuotoisten, sijoitustuotteiden tarjoamista koskevat useat EU-säädöksiin perustuvat kansalliset säännökset. Säännöksiä on annettu muun muassa esitedirektiivin, sijoitusrahastodirektiivin, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU, jäljempänä *AIFM-direktiivi*, vakuu-

tusedustusedirektiivin ja Solvenssi II direktiivin täytäntöön panemiseksi. Myös uudistetun MiFID II direktiivin kansallinen täytäntöönpano on käynnissä ja kansallisten täytäntöönpanosäännösten on tarkoitus tulla voimaan 3 päivä tammikuuta 2018 lukien.

Lisäksi vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita, kuten kapitalisaatiosopimuksia, säästöhenkivakuutuksia ja yksilöllisiä eläkevakuutuksia koskevat Suomessa vakuutuslainsäädännön (543/1994) säännökset muun muassa ennen sopimuksen tekemistä annettavista tiedoista. Kansallisia, vaila EU-oikeudellista pohjaa olevia säännöksiä on annettu myös laissa sidotusta pitkäaikaissäätämisestä (1183/2009). Lisäksi Finanssivalvonta on antanut määräykset ja ohjeet 10/2012 pitkäaikaissäätämissopimusten ja vakuutusten kulujen ja tuottojen ilmoittamisesta.

4 Nykytilan arviointi

PRIIP-asetuksen soveltamisala, kansallisten optioiden käyttäminen ja uudelleentarkastelu

Asetus ei johdanto-osan 8 kohdan mukaan estä kansallisesti laajentamasta asetuksen soveltamisalaa myös sellaisiin paketoituihin sijoitus- tai vakuutustuotteisiin, jotka asetuksen mukaan jäävät soveltamisalan ulkopuolelle. Tällaisia tuotteita ovat esimerkiksi paketoitunut yksilölliset eläketuotteet, kuten pitkäaikaissäätämissopimus (PS-sopimus) ja eläkevakuutus. Näiden ja muiden vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden välillä ei ole merkittävää eroa verrattaessa esimerkiksi sijoitussidonnaista yksilöllistä eläkevakuutusta ja sijoitussidonnaista kapitalisaatiosopimusta, joista jälkimmäinen kuuluu asetuksen soveltamisalaan ja ensimmäinen ei. Molemmilla viitatuissa vaihtoehdoissa sijoittaja voi valita sijoituksensa arvon kehitykseen vaikuttavat kohde-etuudet ja hän kantaa myös riskin sijoitusten arvon kehityksestä. Samoin on tilanne verrattaessa PS-sopimusta sijoitussidonnaiseen säästöhenkivakuutukseen tai sijoitussidonnaiseen kapitalisaatiosopimukseen. PS-sopimuksessa sijoittaja tosin omistaa sopimukseen sisällytetyt sijoituskohteet suoraan toisin kuin asetuksen tarkoittaman paketoitun sijoitustuotteen kohde-etuudet.

Toisaalta paketoituihin yksilöllisiin eläketuotteisiin sisältyy muista sijoitustuotteista poikkeavia piirteitä. Muista sijoitustuotteista poiketen varat on muun muassa sidottu laissa säädettyyn eläkeikään asti. Koska eläketuotteet eivät kuulu asetuksen soveltamisalaan, ei eläketuotteisiin liittyviä erityispiirteitä ole otettu huomioon asetusta laadittaessa eikä niitä ole otettu huomioon myöskään parhaillaan valmisteilla olevissa alemmanasteisissa EU-säädöksissä. Vapaaehtoisia eläketuotteita koskevia voimassa olevia kansallisia säännöksiä voidaan pitää myös riittävinä sen varmistamiseksi, että vakuutusnottaja tai pitkäaikaissäätämissopimuksen tekijä saa asianmukaiset tiedot ennen sopimuksen tekemistä. Tämän johdosta ei pidetäkään tarpeellisenä laajentaa kansallisesti asetuksen säännöksiä koskemaan vapaaehtoisia eläketuotteita.

Edellä mainittua ratkaisua puoltaa myös se, että vapaaehtoisien yksilöllisten eläkevakuutusten ja PS-sopimusten uusmyynti on ollut vähäistä viime vuosina, jolloin kustannukset palvelun tarjoajille muodostuisivat kohtuuttoman suuriksi verrattuna sääntelyn laajentamisesta saavutettaviin hyötyihin. Lisäksi on syytä huomata, että komissio arvioi viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2018 asetuksen soveltamisalaa uudelleen ja että tällöin tarkastellaan uudelleen myös asetuksen soveltamista eläketuotteisiin.

Esityksessä ehdotetaan otettavaksi lakiin Finanssivalvonnasta (878/2008), jäljempänä *FivaL*, säännös, joka velvoittaa PRIIP-tuotteen kehittäjän tai myyjän toimittamaan avaintietoasiakirjan viranomaiselle tiedoksi viimeistään silloin, kun tuotteiden tarjoaminen aloitetaan Suomessa. Sijoittajansuojan toteutumisen kannalta on katsottu, että avaintietoasiakirjan toimittaminen viranomaiselle lisää viranomaisen mahdollisuuksia seurata markkinoiden tuotetarjontaa sekä

edistää Finanssivalvonnan mahdollisuuksia uusien valtuuksien kuten interventiovaltuuden käyttämiseen.

Esityksessä ei ehdoteta säädettäväksi asetuksen 24 artiklan 3 kohdan mukaisesti lisäseuraamuksista tai toimenpiteistä tai asetuksessa säädettyä korkeammista hallinnollisista sakoista tai 28 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti lisävaatimuksista ilmiantojärjestelmistä toimivaltaisille viranomaisille tai työnantajille. Arvopaperimarkkinoiden sääntelyssä viranomaisten valvonta- ja sanktiokeinoista on lisätty uutta sääntelyä runsaasti viime vuosien aikana. Jo säädetyn keinovalikoiman täysimääräinen käyttöönotto mahdollistaa tehokkaan valvonnan ja sen käytännön toteutuksesta on hyvä saada kokemuksia ennen kuin annetaan lisäsääntelyä. Useiden muiden finanssimarkkinoita koskevien EU-säädösten täytäntöönpanon seurauksena finanssimarkkinoilla toimivilla yhtiöillä on jo käytössä laajalti yhtiöiden sisäisiä väärinkäytösepäilyjä koskevia ilmiäntokanavia. Tällaisia yhtiöiden omalle henkilöstölle tarkoitettuja yhtiön sisäisiä *whistleblow*-järjestelmiä on jo käytössä pakottaviin EU-säännöksiin perustuen sijoituspalveluyrityksillä, luottolaitoksilla, rahastoyhtiöillä sekä pörssiyhtiöillä. Ottaen huomioon edellä esitetyt perusteet sekä pääministeri Juha Sipilän 29 päivänä toukokuuta 2015 julkistamassa hallitusohjelmassa (Hallituksen julkaisusarja 10/2015) esitetty tavoite sääntelyn keventämisestä ehdotuksessa ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena ottaa kyseistä järjestelmää käyttöön vakuutusyhtiöiden ja vakuutusedustajien osalta tässä yhteydessä, pelkästään PRIIP-asetuksen rikkomisepäilyjä koskien.

Sijoitusrahastoja ja yhteissijoitusyrityksiä koskeva siirtymäsäännös ja uudelleentarkastelu

Merkittävä tuoteryhmä, joka kuuluu PRIIP-asetuksen soveltamisalaan, mutta on asetuksen siirtymäsäännöksellä jätetty 31 päivään joulukuuta 2019 asti soveltamisalan ulkopuolelle, ovat sijoitusrahastodirektiivin mukaiset sijoitusrahastot ja yhteissijoitusyritykset. Koska sijoitusrahastoista sijoittajille annettavan asiakirjan käyttöönotosta on kulunut vain vähän aikaa, voidaan rahastojen osalta asetuksen mukaan jatkaa sijoitusrahastodirektiivin mukaisen sijoittajille annettavan avaintietoesitteen käyttöä vielä 31 päivään joulukuuta 2019 asti. Siirtymäsäännös ulottaa poikkeuksen myös sellaisiin muihin rahastoihin, joista laaditaan sijoitusrahastodirektiivin mukainen avaintietoesite. Siirtymäsäännös perustuu siihen, että sijoitusrahastojen avaintietoesite on suhteellisen äskettäin uudistettu asiakirja ja ollut esikuvana asetuksen mukaiselle avaintietoasiakirjalle. Tiedonantovelvollisuuden ja sijoittajamateriaalien muutosvaatimukset synnyttävät kustannuksia, jotka viime kädessä vyörytetään sijoittajien maksettaviksi, joten muutoksia ei esitetä tehtävän pelkästään esimerkiksi esittämisteknisten muutosten vuoksi, kun sijoittajille kuitenkin tarjotaan lain edellyttämä informaatio.

Komissio arvioi siirtymäsäännöksen mahdollista pidennystä viimeistään 31 päivään joulukuuta 2018 mennessä.

AIFM-direktiivi sääntelee vaihtoehtorahastojen hoitajia ja vaihtoehtorahastojen markkinointia ammattimaisille sijoittajille. Direktiivi on Suomessa implementoitu lailla vaihtoehtorahastojen hoitajista (162/2014), jäljempänä *AIFML*. AIFM-direktiivi antaa jäsenvaltiolle mahdollisuuden haluttaessa kansallisesti sallia vaihtoehtorahastojen tarjoaminen myös ei-ammattimaisille sijoittajille. Suomessa AIFML sallii tarjoamisen ei-ammattimaisille sijoittajille edellyttäen, että vaihtoehtorahastojen hoitajalla on toimilupa ja että vaihtoehtorahastosta on tehty myös avaintietoesite samaan tapaan kuin sijoitusrahastodirektiivin mukaisesta sijoitusrahastosta.

Kun Suomessa on jo ollut voimassa AIFML:iin perustuva vaatimus tuottaa vaihtoehtorahastosta avaintietoesite silloin, kun sitä halutaan tarjota ei-ammattimaiselle sijoittajalle, on katsottu, että Suomessa siirtymäsäännöstä voidaan soveltaa myös vaihtoehtorahastoihin sikäli kuin

niistä laaditaan avaintietoesite. AIFML on kuitenkin sallinut poikkeamisen avaintietoesitteen laatimisesta Finanssivalvonnan luvalla. Tämä poikkeuslupamahdollisuus ehdotetaan poistettavaksi siirtymäsäännöksen soveltuvuuden varmistamiseksi.

Vahingonkorvausvastuu

Asetuksen 11 artiklan mukainen vahingonkorvausvastuu avaintietoasiakirjasta soveltuu suoraan kaikkiin asetuksen soveltamisalan piirissä oleviin toimijoihin. Asetuksen vahingonkorvaussäännösten ei ole katsottu olevan miltään osin ristiriidassa kansallisten vahingonkorvaussäännösten kanssa, vaan ne täydentävät nykyistä siviilioikeudellista vastuusääntelyä.

Toimivaltaisen viranomaisen valvonta- ja seuraamusvaltuudet

Asetus edellyttää, että kansallisesti nimetään toimivaltainen viranomainen valvomaan asetuksen säännöksiä. Kyseinen toimivaltainen viranomainen voisi käyttää myös suoraan asetuksen 17 artiklassa säädettyjä tuotevalvontavaltuuksia. Asetuksen noudattamisen valvonnan järjestämiseksi ehdotetaan, että FivaL:a täydennetään niin, että Finanssivalvonta toimii PRIIP-asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. FivaL:n valvontavaltuussäännöksiin on myös informatiivisista syistä tarpeen sisällyttää viittaussäännös asetuksessa määriteltyihin tuotevalvontavaltuuksiin.

Vastaavia valvonta- ja tuoteinterventiosäännöksiä sisältyy myös Euroopan parlamentin ja neuvoston 15 päivänä toukokuuta 2014 antamaan asetukseen (EU) N:o 600/2014 rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta, joka tulee jäsenvaltioissa sovellettavaksi 3 päivänä tammikuuta 2017 alkaen. Kyseisen asetuksen mukaan kansallisilla viranomaisilla on valtuudet asettaa kielto tai rajoitus rahoitusvälineiden ja strukturoitujen talletusten markkinoinnille, jakelulle tai myynnille taikka tietäntyyppiselle finanssialan toiminnalle tai käytännölle jäsenvaltioissa. Kyseinen asetus antaa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle (ESMA) ja Euroopan pankkiviranomaiselle (EBA) vastaavanlaiset valtuudet kuin PRIIP-asetuksessa annetaan Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle (EIOPA) toteuttaa väliaikaisia interventioita rahoitusvälineiden ja strukturoitujen talletusten osalta.

PRIIP-asetuksessa on säädetty oikeushenkilöille ja luonnollisille henkilöille asetettavista rahamääräisistä enimmäisseuraamuksista, joita toimivaltaisella viranomaisella on asetuksen tiettyjä sääntöjä rikottaessa oltava valtuus kansallisten sääntöjen perusteella määrätä. Asetuksen 24 artiklassa luetelluista hallinnollisista seuraamuksista ja toimenpiteistä kansallista täytäntöönpanoa edellyttävät ensinnäkin rahamääräiset hallinnolliset seuraamukset, joiden osalta ehdotetaan asetuksen edellyttämiä muutoksia FivaL:iin. Lisäksi FivaL 5 §:n määritelmäsäännöksen muista finanssimarkkinoilla toimivista on lisättävä henkilöt, jotka ovat velvollisia noudattamaan asetuksen säännöksiä. Tällä varmistetaan se, että Finanssivalvonnalla on käytössään asetuksen 24 artiklan 2 kohdan a—d kohdassa säädetty toimenpidevaltuudet myös muiden kuin sen valvottavien osalta. Finanssivalvonnalla on lisäksi jo nykyisin lain 61 §:n 3 ja 4 momentin perusteella valtuus määrätä lain 33 §:ssä tarkoitettu toimeenpanokielto tai uhkasakko ulkomaiselle valvottavalle. Finanssivalvonnan tietojensaantivaltuudet lain 3 luvussa kohdistuvat myös pääsääntöisesti sen valvottaviin ja muihin finanssimarkkinoilla toimiviin, mistä johtuen lain 5 §:n määritelmäsäännöstä on tietojensaantivaltuuksien riittävyyden vuoksi tarkistettava.

Kansallista täytäntöönpanoa edellyttää myös asetuksen 24 artiklan 4 kohta. Kyseisen säännöksen mukaan tilanteessa, jossa toimivaltaiset viranomaiset ovat määränneet hallinnollisen seuraamuksen tai toimenpiteen, niillä on oltava valtuudet tiedottaa asiasta suoraan tai vaatia PRIIP-tuotteen kehittäjää tai PRIIP-tuotteesta neuvoja antavaa tai PRIIP-tuotetta myyvää hen-

kilöä tiedottamaan asiasta suoraan asianomaisille yksityissijoittajille niin, että sijoittajille esitetään tiedot hallinnollisesta seuraamuksesta tai toimenpiteestä sekä siitä, missä sijoittajat voivat tehdä valituksia tai esittää korvausvaateita.

Asetuksen 25—29 artikla eivät edellytä kansallista täytäntöönpanoa, sillä FivaL:n säännöksiin sisältyvät jo nykyisin kyseisten artiklojen asettamat velvollisuudet eikä kansallisia optioita käytetä.

5 Ehdotetut muutokset

Yleistä

Asetus on Suomessa suoraan sovellettavaa oikeutta eikä se sellaisenaan edellytä täytäntöönpanotoimia lukuun ottamatta asetuksen säännöksiä toimivaltaisen viranomaisen toimivaltuuksista.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi FivaL:iin valvontavaltuuksien ja hallinnollisten seuraamusten lisäksi velvollisuus toimittaa avaintietoasiakirja viranomaiselle tiedoksi. Suomessa Finanssivalvonta valvoo sekä luottolaitoksia, sijoituspalveluyrityksiä, rahastoyhtiöitä, vaihtoehtorahastojen hoitajia että vakuutusyhtiöitä. Kuluttajiin kohdistuvan markkinoinnin ja kuluttajasopimusten kohtuuttomien ehtojen valvonnassa kuluttaja-asiamiehellä ja Finanssivalvonnalla on rinnakkainen toimivalta finanssialalla. Viranomaisten edellytetään toimivan tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä ja kuulevan tarpeelliselta osin toisiaan.

Vaihtoehtorahastoja koskevan kansallisen sääntelyn ehdotetut muutokset mahdollistavat Suomessa siirtymäsäännöksen soveltamisen myös muihin kuin sijoitusrahastodirektiivin mukaisiin sijoitusrahastoihin.

Finanssivalvonnan valvonta- ja seuraamusvaltuudet

Valvontavaltuudet

Ehdotuksen mukaan Finanssivalvonta toimisi PRIIP-asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena ja valvoisi asetuksen 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti Suomessa tai Suomesta käsin markkinoitavien, tarjottavien tai myytävien vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden markkinoita. Finanssivalvonta voisi myös käyttää asetuksen 17 artiklassa määriteltyjä interventioita. FivaL:n 37 a §:ään lisättäisiin uusi 4 momentti Finanssivalvonnan erityisten valtuuksien käyttämisestä. Tällaisia valtuuksia olisivat oikeus vaatia asetuksessa tarkoitettua tuotteen kehittäjää tai siitä neuvoa antavaa tai sitä myyvää henkilöä antamaan asianomaisille sijoittajille tiedot Finanssivalvonnan FivaL:n 3 ja 4 luvun nojalla tekemästä päätöksestä sekä siitä, missä sijoittajat voivat tehdä valituksia tai esittää korvausvaateita. Asetus taikka FivaL:iin esitetyt muutokset eivät kuitenkaan rajoita Suomessa kuluttaja-asiamiehen kuluttajan-suojalakiin (38/1978) perustuvaa rinnakkaista toimivaltuutta.

Hallinnolliset seuraamukset

Ehdotuksen mukaan Finanssivalvonnalla olisi asetuksessa edellytetty valtuus määrätä taloudellisia hallinnollisia seuraamuksia asetuksen tiettyjen säännösten rikkomisesta. Ehdotetut määrät ovat samat kuin asetuksessa säädetyt eli kansallisesti ei säädetä korkeammista hallinnollisista seuraamusmaksuista. Oikeushenkilöille määrättävä seuraamusmaksu ehdotetaan olevan enintään joko viisi miljoonaa euroa tai kolme prosenttia kyseisen oikeushenkilön vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta konsernitasolla laskettuna sen mukaan, kumpi olisi suurempi.

Luonnollisten henkilöiden osalta seuraamusmaksun enimmäismäärän ehdotetaan olevan 700 000 euroa. Edellä mainitut enimmäismäärät voitaisiin kuitenkin ylittää niissä tilanteissa, joissa rikkomuksella saavutettu määritettävissä oleva hyöty tai vältetty tappio olisi kyseisiä enimmäismääriä suurempi. Näissä tilanteissa seuraamusmaksun enimmäismäärä voisi olla kaksi kertaa suurempi kuin rikkomisella saatu hyöty. Seuraamusmaksuperusteiden lisäämiseksi FivaL 40 §:n 2 momentin luettelmaan on lisätty uusi 4 kohta ja siirretty nykyinen 4 kohta 5 kohdaksi.

Avaintietoasiakirjan toimittaminen tiedoksi Finanssivalvonnalle

Ehdotuksen mukaan PRIIP-tuotteen kehittäjän tai sitä myyvän tahon on toimitettava avaintietoasiakirja Finanssivalvonnalle tiedoksi Finanssivalvonnan jälkikäteistä markkinaseurantaa ja -valvontaa varten viimeistään silloin, kun tuotteen tarjoaminen aloitetaan Suomessa. Toimitamisvelvollisuus koskee myös tilanteita, joissa avaintietoasiakirjaa muutetaan asetuksen 10 artiklan mukaisesti tuotteen myynnin aikana. Tällöin asiakirja on toimitettava Finanssivalvonnalle samassa yhteydessä, kun asiakirja asetetaan saataville 10 artiklan kohdan 1 mukaisesti. Asiakirjan toimittamisvelvollisuus koskee kaikkia tuotteita, joita markkinoidaan Suomessa ja riippumatta siitä, onko myyjä kotimainen vai ulkomainen tai luonnollinen vai oikeushenkilö.

Vaihtoehtorahaston poikkeuslupa avaintietoesitteen laatimisesta

AIFML 13 luvussa säädetty avaintietoesitteen laatimista koskeva poikkeuslupamahdollisuus ehdotetaan poistettavaksi, jotta asetuksen edellytykset siirtymäsäännöksen soveltamisesta myös vaihtoehtorahastoista laadittaviin avaintietoesitteisiin kansallisesti täyttyvät. Suomessa voimassa olevan lain mukaan vaihtoehtorahastoja voi tarjota myös ei-ammattimaisille sijoittajille edellyttäen, että rahastojen hoitajalla on toimilupa ja että vaihtoehtorahastosta on laadittu avaintietoesite samaan tapaan kuin sijoitusrahastodirektiivin mukaisista sijoitusrahastoista. Kun asetuksen siirtymäsäännös viittaa yksiselitteisesti sijoitusrahastodirektiivin mukaiseen avaintietoesitteeseen, eikä asetus kuten ei myöskään sijoitusrahastodirektiivi tunne mahdollisuutta myöntää poikkeusta esitteen laatimisesta tarjottaessa paketoitua sijoitustuotetta ei-ammattimaiselle sijoittajalle, ehdotetaan AIFML 13 luvun 4 §:n 4 momentin mukaisen poikkeuslupamahdollisuuden kumoamista, jotta Suomessa myös vaihtoehtorahastot voivat hyödyntää siirtymäsäännöksen mahdollisuutta ja jatkaa käytössä olevan avaintietoesitteen käyttämistä. Halutessaan vaihtoehtorahastojen hoitajat voivat siirtyä tuottamaan asetuksen tarkoittaman avaintietoasiakirjan asetuksen täytäntöönpanosta lukien. AIFML 13 luvun 1 §:n 3 momenttiin ehdotetaan selvyuden vuoksi lisäystä, joka mahdollistaa valinnan avaintietoesitteen ja asetuksessa tarkoitetun avaintietoasiakirjan välillä. Tällaista valintaa tulee johdonmukaisesti jatkossa noudattaa. Sijoittajansuojan kannalta on tärkeää, että avaintiedot annetaan mahdollisimman johdonmukaisesti valitulla esittämistavalla. Mikäli palveluntarjoaja on luopunut asetuksen siirtymäsäännöksen mahdollistamasta sijoitusrahaston avaintietoesitemallin käyttämisestä, ei valintaa saa enää kyseisen rahaston osalta muuttaa.

Vastaavasti ehdotetaan kumottavaksi valtiovarainministeriön asetuksenantovaltuus poikkeusluvan tarkemmista edellytyksistä AIFML 13 luvun 7 §:n 1 momentin 1 alakohdasta, jossa on viittaus kumottavaksi ehdotettuun AIFML 13 luvun 4 §:n 4 momenttiin. Valtiovarainministeriö on antanut muun muassa AIFML 13 luvun 7 §:n 1 momentin nojalla asetuksen vaihtoehtorahastojen hoitajien toiminnasta (226/2014). Asetuksen 6 §:ssä on säädetty avaintietoesitteen laatimista koskevan poikkeusluvan edellytyksistä. Poikkeusluvan edellytykset tullaan vastaavasti poistamaan.

AIFML:n muutoslakiin ehdotetaan lisättäväksi siirtymäsäännös, jossa säädetään, milloin kumotun 13 luvun 4 §:n 4 momentin nojalla myönnettyt poikkeusluvut lakkaavat olemasta voimassa.

6 Esityksen vaikutukset

Asetuksen soveltamisesta johtuvat taloudelliset vaikutukset

Asetuksen edellyttämän avaintietoasiakirjan tuottamisesta ja päivittämisestä aiheutuu lisäkustannuksia erityisesti sijoitustuotteiden kehittäjille, joille kuuluu vastuu sijoitustuotteita koskevan avaintietoasiakirjan laatimisesta. Asetus velvoittaa esittämään sijoittajalle annettavat keskeiset tiedot määrämuotoisesti ja kootusti. Esitettävät tiedot ovat monilta osin yritysten saatavilla. Tietojen antamisen muodosta ei ole vastaavalla tavalla aiemmin säädetty muiden kuin sijoitusrahastojen osalta. Avaintietoasiakirjan laatiminen edellyttää tietojen jalostamista asetuksessa edellytettujen yksityiskohtaisten laskelmien tekemiseksi ja esittämiseksi. Tietoja on säilytettävä ja päivitettävä yritysten tietokannoissa. Asetuksen soveltamisalaan tulee kuulumaan myös sellaisia paketoituja tuotteita kuten strukturoidut talletukset ja strukturoidut joukkovelkakirjalainat, joissa tiedonantovelvollisuudet tulevat uusina vaatimuksina. Parhaillaan valmiilla oleva alemmantasoinen EU-sääntely täsmentää avaintietoasiakirjan lopullisen sisällön. Sääntelystä odotetaan hyvin yksityiskohtaista. Vasta tämän sääntelyn valmistuttua voidaan arvioida kustannuksia tarkemmin.

Toisaalta säännökset parantavat tuotteiden keskeisten ominaisuuksien tunnistamista ja helpottavat eri tuotteiden vertailua. Tämä helpottaa tuotteiden markkinointia ja mahdollistaa sijoittajien kannalta tehokkaamman päätöksenteon ja on omiaan lisäämään myös markkinoita kohtaan tunnettua luottamusta. Näillä tekijöillä on sekä välittömiä että välillisiä myönteisiä vaikutuksia sijoitustuotteiden myyntiin. Asetus yhdenmukaistaa ei-ammattimaisille sijoittajille annettavaa sijoittajainformaatiota EU-alueella ja helpottaa siten rajan yli tarjontaan liittyvien vaatimusten hallinnointia ja voi osaltaan alentaa myös rajan yli toimintaan liittyviä sijoittajainformaatiokustannuksia.

Esityksen vaikutukset viranomaistoimintaan ja muut arvioidut vaikutukset

Asetuksen edellyttämien avaintietoasiakirjojen valvontaan liittyvät tehtävät ja viranomaisen väliintulo- sekä seuraamusvaltuuksien käyttäminen lisäävät viranomaisessa tehtävää työtä. Erityisesti seuraamusvaltuuksien käyttämiseen liittyy pitkän työprosessin läpivienti viranomaisessa osapuolten oikeusvarmuuden turvaamiseksi, mikä edellyttää riittävää käytettävissä olevien resurssien määrää. Toisaalta seuraamusvaltuuksien käyttämismahdollisuudella voi olla tehokas ennaltaehkäisevä vaikutus, mikä on omiaan vähentämään tarvetta valtuuksien käyttämiseen. Käsiteltävien tapauksien määrää ei ole mahdollista ennustaa, mutta yksittäisten tapaustenkin läpivienti edellyttää prosessin suunnittelua ja resursointia viranomaisessa ja siten varautumista uuteen tehtävään.

AIFML:n avaintietoesitettä koskevan poikkeuslupamahdollisuuden poistaminen tiukentaa vaihtoehtorahastoihin sovellettua tiedonantovelvollisuutta Suomessa verrattuna aiempaan sääntelyyn, mutta ei suhteessa asetuksen tuomiin velvollisuuksiin. Poikkeuslupaa laatia avaintietoesite on haettu esimerkiksi sellaisten vaihtoehtorahastojen tarjoamiseen ei-ammattimaisille sijoittajille, joihin sijoittajilta vaaditaan merkittävä vähimmäissijoitus ja jotka usein ovat suljettuja sen jälkeen, kun riittävä pääoma on saatu kerättyä rahastoon. Siirtymäsäännöksen ulottaminen myös vaihtoehtorahastoihin antaa toimijoille kuitenkin mahdollisuuden tehdä omaan toimintamalliinsa parhaiten sopivan esitevaihtoehdon valinnan siirtymäkauden aikana ja helpottaa siten kustannuspaineita, joita esitteiden muutostyöt voivat aiheuttaa.

Lakiehdotuksilla ei ole nähtävissä merkittäviä ympäristövaikutuksia tai muita merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia kuten vaikutusta työllisyyteen.

7 Asian valmistelu

Ehdotus hallituksen esitykseksi on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Valtiovarainministeriö asetti 31 päivänä maaliskuuta 2015 työryhmän valmistelemaan asetuksen kansallista täytäntöönpanoa. Työryhmässä ovat olleet edustajat valtiovarainministeriöstä, oikeusministeriöstä, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöstä, Finanssivalvonnasta ja Kilpailu- ja kuluttajavirastosta. Työryhmä on kutsunut pysyvät asiantuntijat Finanssialan keskusliitosta sekä Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta.

Esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot oikeusministeriöltä, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöltä, Suomen Pankilta, Finanssivalvonnalta, Kilpailu- ja kuluttajavirastolta, Finanssialan Keskusliitolta, FINE vakuutus- ja rahoitusneuvonnalta, Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry:ltä, Osakesäästäjien Keskusliitto ry:ltä, Suomen Pörssisäätiöltä, Suomen pääomasijoitusyhdistys ry:ltä, Suomen Strukturoitujen Sijoitustuotteiden yhdistys ry:ltä ja Suomen Vakuutusmeklariliitto ry:ltä. Kaikki muut paitsi Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry, Osakesäästäjien Keskusliitto ry, Suomen pääomasijoitusyhdistys ry, Suomen Pörssisäätiö, Suomen Strukturoitujen Sijoitustuotteiden yhdistys ry ja Suomen Vakuutusmeklariliitto ry antoivat asiassa lausuntonsa. Lausuntopalaute on otettu kokonaisuudessaan huomioon.

Finanssivalvonta kiinnitti lausunnossaan huomiota FivaL:iin ja AIFML:iin ehdotettuihin muutoksiin ja esitti niihin tehtäväksi selventäviä täsmennyksiä. Kommenttien perusteella lisättiin ehdotettuun FivaL 5 §:n määritelmään muuksi finanssimarkkinoilla toimivaksi tahoksi viittaus myös FivaL 4 §:ään, jossa säädetään Finanssivalvonnan valvottavista ja siirrettiin ehdotettu 33 §:n 5 momentti uudeksi 37 a §:ksi.

AIFML 13 luvun 1 §:n 3 momenttiin lisättiin avaintietoesitteen vaihtoehdoksi myös paketoitujen sijoitustuotteiden asetuksessa tarkoitettu avaintietoasiakirja ja AIFML 2 luvun 5 §:n määritelmään paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetus. AIFML:n muutoslakiin lisättiin siirtymäsäännös, jossa säädetään kumotun AIFML 13 luvun 4 §:n 4 momentin nojalla myönnettyjen Finanssivalvonnan poikkeuslupien voimassaolon lakkaamisesta.

Finanssialan Keskusliitto korosti lausunnossaan asetuksen aiheuttamien kustannusten merkittävyyttä ja että avaintietoasiakirjan toimittaminen etukäteen Finanssivalvonnalle ei ole ennakollista valvontaa. Finanssialan Keskusliitto ei ehdottanut lausunnossaan muutoksia ehdotettuihin lakeihin. Muilla lausunnon antaneilla ei ollut lakiesityksestä erityistä lausuttavaa.

Samaan aikaan tämän esityksen kanssa eduskunnan käsiteltävänä on valtiovarainministeriössä valmisteltu hallituksen esitys laiksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 28/2016 vp) ja hallituksen esitys laiksi arvopaperimarkkinalain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 65/2016 vp). Esityksissä muutetaan Finanssivalvonnasta annettua lakia osittain samoilta osin kuin tässä esityksessä on esitetty muutettavaksi.

8 Suhde perustuslakiin ja säättämisjärjestys

FivaL 33 §:ään ehdotetaan lisättävän säännös Finanssivalvonnan oikeudesta käyttää PRIIP-asetuksessa määriteltyjä valvontavaltuuksia. Finanssivalvonnalla olisi asetuksen mukaisesti oikeus kieltää tai rajoittaa Suomessa tai Suomesta käsin tapahtuvaa vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden markkinointia, tarjoamista tai myyntiä taikka vakuutusyhtiöiden tai jälleenva-

kuutusyhtiöiden tietäntyyppistä rahoitusalan toimintaa tai käytäntöä. Lisäksi lain 40 §:ään ja 41 a §:ään ehdotetaan lisättäväksi asetuksen edellyttämät säännökset hallinnollisen seuraamusmaksun määräämisestä asetuksen tiettyjä säännöksiä rikottaessa.

Lakiehdotuksiin sisältyvät Finanssivalvonnalle annettavat toimi- ja seuraamusvaltuudet eivät ole sisällöltään tai luonteeltaan uudentyyppisiä. Finanssivalvonnan ja sitä edeltävän Rahoitustarkastuksen toimivaltuudet on säädetty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (esimerkiksi PeVL 67/2002 vp, PeVL 4/2005 vp ja PeVL 28/2008 vp).

FivaL 33 §:ssä säädetään jo nykyisin vastaaventyypisistä yleisistä toimivaltuuksista, joiden perusteella Finanssivalvonnalla on oikeus kieltää valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan tekemän päätöksen tai suunnitteleman toimenpiteen toteutus taikka velvoittaa valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan lopettamaan toiminnassaan soveltamansa menettely, jos päätös, toimenpide tai menettely on ristiriidassa finanssimarkkinoita koskevien säännösten kanssa. Finanssivalvonnalla on tämän lisäksi useisiin muihin sektorilakeihin sisältyviä täsmällisiä toimeenpanokieltovaltuuksia.

Lakiehdotuksiin sisältyvät säännökset hallinnollisesta seuraamusmaksusta vastaavat myös luonteeltaan ja sisällöltään voimassa olevaan lainsäädäntöön jo sisältyviä säännöksiä, jotka on säädetty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (esimerkiksi PeVL 55/2005 vp, 32/2005 vp ja PeVL 17/2012 vp).

Edellä esitetyillä perusteilla lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä.

9 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 31 päivänä joulukuuta 2016 samanaikaisesti, kun PRIIP-asetusta aletaan soveltaa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 5 §:n 27 kohta, 33 §:n 4 momentin 8 kohta, 37 a §:n otsikko, 40 §:n 2 momentti ja 6 luvun otsikko,
sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 27 kohta osaksi laissa 198/2015, 33 §:n 4 momentin 8 kohta laissa 1279/2015, 37 a §:n otsikko laissa 902/2012 ja 40 §:n 2 momentti laissa 60/2016, sekä
lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014 ja 198/2015, uusi 28 kohta, 33 §:n 4 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1279/2015, uusi 9 kohta, 37 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 902/2012, uusi 4 momentti, lakiin uusi 37 b §, 41 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1279/2015 ja 176/2016, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 ja 5 momentti siirtyvät 5 ja 6 momentiksi, ja lakiin uusi 50 h § seuraavasti:

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

27) valtion eläkerahastosta annetun lain 4 f §:ssä ja kunnallisen eläkelain 165 c §:ssä tarkoitettua rekisterin pitäjää;

28) muuta kuin 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa, joka on velvollinen noudattamaan vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1286/2014, jäljempänä *paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetus*.

33 §

Toimeenpanokielto ja oikaisukehotus

Finanssivalvonnan oikeudesta:

8) kieltää kauppojen sisäistä toteuttajaa järjestämästä sisäistä toteuttamista rahoitusvälineellä säädetään kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 6 §:ssä;

9) kieltää ja rajoittaa Suomessa tai Suomesta tapahtuva vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden markkinointi, tarjoaminen ja myynti sekä vakuutusyhtiöiden ja jälleenvakuutusyhtiöiden eräät finanssialan toimet ja käytäntö säädetään paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksen 17 artiklassa.

37 a §

Lyhyeksimyntiasetuksessa ja paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksessa tarkoitettujen erityisten valtuuksien käyttäminen

Finanssivalvonta saa vaatia paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksessa tarkoitettua tuotteen kehittäjää, siitä neuvoja antavaa ja sitä myyvää antamaan asianomaisille sijoittajille tiedot 3 tai 4 luvun nojalla tekemästään päätöksestä ja siitä, missä sijoittajat voivat tehdä valituksia tai esittää korvausvaateita.

37 b §

Paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksessa tarkoitettujen avaintietoasiakirjojen toimittaminen Finanssivalvonnalle

Paketoidun sijoitustuotteen kehittäjän tai tuotteen myyjän tulee toimittaa tuotteesta laadittu paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksessa tarkoitettu avaintietoasiakirja tiedoksi Finanssivalvonnalle viimeistään, kun tuotteen tarjoaminen aloitetaan Suomessa.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo:

1) markkinarakennetoimija-asetuksen 4 artiklan 1 tai 3 kohdan säännöstä finanssimarkkinoilla toimivan vastapuolen tekemien OTC-johdannaisten määräysvelvollisuudesta taikka 10 artiklan 1 kohdan säännöstä finanssialan ulkopuolisen vastapuolen tekemien OTC-johdannaisten määräysvelvollisuudesta ja ilmoitusvelvollisuudesta;

2) Finanssivalvonnan lyhyeksimyntiasetuksen 20 artiklan 2 kohdan, 21 artiklan 1 kohdan tai 23 artiklan 1 kohdan taikka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen 28 artiklan 1 kohdan nojalla tekemää päätöstä;

3) huutokauppa-asetuksen 38, 39 ja 40 artiklan säännöksiä sisäpiirintiedon kielletystä käytöstä, 41 artiklan säännöksiä markkinoiden manipulointia koskevasta kiellosta tai 42 artiklan 1, 3 tai 5 kohdan säännöksiä markkinoiden väärinkäytön vähentämistä koskevista erityisvaatimuksista;

4) paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksen 5 artiklan 1 kohdan säännöstä avaintietoasiakirjan laatimisesta, 6, 7 ja 8 artiklan 1—3 kohdan säännöstä avaintietoasiakirjan muodosta ja sisällöstä, 9 artiklan säännöstä markkinointiviestinnän sisällöstä, 10 artiklan 1 kohdan säännöstä avaintietoasiakirjan säännöllisestä tarkastelemisesta, 13 artiklan 1, 3 ja 4 kohdan sekä 14 artiklan säännöstä avaintietoasiakirjan toimittamisesta tai 19 artiklan säännöstä asiakasvalitusten käsittelystä; tai

5) korttipohjaisista maksutapahtumista veloitettavista siirtohinnoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/751, jäljempänä *korttimaksujen siirtohintoja koskeva asetus*, 3 artiklan 1 kohdassa säädettyä 0,2 prosentin tapahtumakohtaisen siirtohinnan enimmäismäärää, joka on asetettu pankkikorttitapahtumista veloitettaville siirtohinnoille tai 4 artiklassa säädettyä 0,3 prosentin tapahtumakohtaisen siirtohinnan enimmäismäärää, joka on asetettu luottokorttitapahtumista veloitettaville siirtohinnoille.

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kolme prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 700 000 euroa.

6 luku

**Ulkomaisten valvottavien ja niiden Suomessa olevien sivuliikkeiden valvonta ja yhteistyö
ulkomaan valvontaviranomaisten kanssa sekä EU-asetusten noudattamisen valvonta**

50 h §

*Toiminta paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena
viranomaisena*

Finanssivalvonta toimii paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksen 4 artiklan 8 kohdan ja 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 13 luvun 4 §:n 4 momentti,
muutetaan 2 luvun 5 §:n 2 momentin 11 kohta sekä 13 luvun 1 §:n 3 momentti ja 7 § sekä
lisätään 2 luvun 5 §:n 2 momenttiin uusi 12 kohta seuraavasti:

2 luku

Määritelmät

5 §

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

11) *sijoitusrahastodirektiivillä* siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitus-toimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallin-nollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direk-tiiviä 2009/65/EY;

12) *paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksella* vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevasta avaintieto-asiakirjoista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1286/2014.

13 luku

Markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle

1 §

Edellytykset markkinoinnille

Sen joka markkinoi vaihtoehtorahastoja, tulee ennen sijoituspäätöksen tekemistä toimittaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle 4 §:ssä tarkoitettu avaintietoesite tai paketoitujen sijoitustuot-teiden avaintietoasetuksessa tarkoitettu avaintietoasetus.

7 §

Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin täytäntöönpanemiseksi antaa tarkemmat säädökset:

- 1) 2 §:n 3 momentissa ja 6 §:n 4 momentissa tarkoitetun Finanssivalvonnan myöntämän poikkeuksen edellytyksistä;
- 2) 4 ja 5 §:ssä tarkoitetuista sijoittajalle annettavia avaintietoja koskevista vaatimuksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Kumotun 13 luvun 4 §:n 4 momentin nojalla myönnettyt Finanssivalvonnan poikkeusluvut avaintietoesitteen laatimisesta lakkaavat olemassa neljän kuukauden kuluttua tämän lain voimaantulosta, kuitenkin viimeistään 1 päivästä toukokuuta 2017.

Helsingissä 19 päivänä toukokuuta 2016

Pääministeri

Juha Sipilä

Valtiovarainministeri Alexander Stubb

1.

Laki**Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 5 §:n 27 kohta, 33 §:n 4 momentin 8 kohta, 37 a §:n otsikko, 40 §:n 2 momentti ja 6 luvun otsikko,
 sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 27 kohta osaksi laissa 198/2015, 33 §:n 4 momentin 8 kohta laissa 1279/2015, 37 a §:n otsikko laissa 902/2012 ja 40 §:n 2 momentti laissa 60/2016, sekä
lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014 ja 198/2015, uusi 28 kohta, 33 §:n 4 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1279/2015, uusi 9 kohta, 37 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 902/2012, uusi 4 momentti, lakiin uusi 37 b §, 41 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1279/2015 ja 176/2016, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 ja 5 momentti siirtyvät 5 ja 6 momentiksi, ja lakiin uusi 50 h § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 §

5 §

*Muut finanssimarkkinoilla toimivat**Muut finanssimarkkinoilla toimivat**Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:**Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:*

27) valtion eläkerahastosta annetun lain 4 f §:ssä ja kunnallisen eläkelain 165 c §:ssä tarkoitettua rekisterin pitäjää.

27) valtion eläkerahastosta annetun lain 4 f §:ssä ja kunnallisen eläkelain 165 c §:ssä tarkoitettua rekisterin pitäjää;

28) *muuta kuin 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa, joka on velvollinen noudattamaan vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1286/2014, jäljempänä paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetus.*

33 §

33 §

*Toimeenpanokielto ja oikaisukehotus**Toimeenpanokielto ja oikaisukehotus*

Finanssivalvonnan oikeudesta:

Finanssivalvonnan oikeudesta:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8) kieltää kauppojen sisäistä toteuttajaa järjestämästä sisäistä toteuttamista rahoitusvälineellä säädetään kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 6 §:ssä.

8) kieltää kauppojen sisäistä toteuttajaa järjestämästä sisäistä toteuttamista rahoitusvälineellä säädetään kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 6 §:ssä;

9) kieltää ja rajoittaa Suomessa tai Suomesta tapahtuva vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden markkinointi, tarjoaminen ja myynti sekä vakuutusyhtiöiden ja jälleenvakuutusyhtiöiden eräät finanssialan toimet ja käytäntö säädetään paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksen 17 artiklassa.

37 a §

37 a §

Lyhyeksimyyntiasetuksessa tarkoitettujen erityisten valtuuksien käyttäminen

Lyhyeksimyyntiasetuksessa ja paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksessa tarkoitettujen erityisten valtuuksien käyttäminen

Finanssivalvonta saa vaatia paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksessa tarkoitettua tuotteen kehittäjää, siitä neuvoja antavaa ja sitä myyvää antamaan asianomaisille sijoittajille tiedot 3 tai 4 luvun nojalla tekemästään päätöksestä ja siitä, missä sijoittajat voivat tehdä valituksia tai esittää korvausvaateita.

37 b §

Paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksessa tarkoitettujen avaintietoasiakirjojen toimittaminen Finanssivalvonnalle

Paketoidun sijoitustuotteen kehittäjän tai tuotteen myyjän tulee toimittaa tuotteesta laadittu paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksessa tarkoitettu avaintietoasiakirja tiedoksi Finanssivalvonnalle viimeistään, kun tuotteen tarjoaminen aloitetaan Suomessa.

40 §

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, jo-

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, jo-

Voimassa oleva laki

ka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo:

1) markkinarakennetoimija-asetuksen 4 artiklan 1 tai 3 kohdan säännöstä finanssimarkkinoilla toimivan vastapuolen tekemien OTC-johdannaisten määräysvelvollisuudesta taikka 10 artiklan 1 kohdan säännöstä finanssialan ulkopuolisen vastapuolen tekemien OTC-johdannaisten määräysvelvollisuudesta ja ilmoitusvelvollisuudesta;

2) Finanssivalvonnan lyhyeksiimyyntiasetuksen 20 artiklan 2 kohdan, 21 artiklan 1 kohdan tai 23 artiklan 1 kohdan taikka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen 28 artiklan 1 kohdan nojalla tekemää päätöstä;

3) huutokauppa-asetuksen 38, 39 ja 40 artiklan säännöksiä sisäpiirintiedon kielletystä käytöstä, 41 artiklan säännöksiä markkinoiden manipulointia koskevasta kiellosta tai 42 artiklan 1, 3 tai 5 kohdan säännöksiä markkinoiden väärinkäytön vähentämistä koskevista erityisvaatimuksista; *tai*

4) korttipohjaisista maksutapahtumista veloittavista siirtohinnoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/751, jäljempänä *korttimaksujen siirtohinnoista koskeva aset*, 3 artiklan 1 kohdassa säädettyä 0,2 prosentin tapahtumakohtaisen siirtohinnan enimmäismäärää, joka on asetettu pankkikorttitapahtumista veloittaville siirtohinnoille tai 4 artiklassa säädettyä 0,3 prosentin tapahtumakohtaisen siirtohinnan enimmäismäärää, joka on asetettu luottokorttitapahtumista veloittaville siirtohinnoille.

Ehdotus

ka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo:

1) markkinarakennetoimija-asetuksen 4 artiklan 1 tai 3 kohdan säännöstä finanssimarkkinoilla toimivan vastapuolen tekemien OTC-johdannaisten määräysvelvollisuudesta taikka 10 artiklan 1 kohdan säännöstä finanssialan ulkopuolisen vastapuolen tekemien OTC-johdannaisten määräysvelvollisuudesta ja ilmoitusvelvollisuudesta;

2) Finanssivalvonnan lyhyeksiimyyntiasetuksen 20 artiklan 2 kohdan, 21 artiklan 1 kohdan tai 23 artiklan 1 kohdan taikka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen 28 artiklan 1 kohdan nojalla tekemää päätöstä;

3) huutokauppa-asetuksen 38, 39 ja 40 artiklan säännöksiä sisäpiirintiedon kielletystä käytöstä, 41 artiklan säännöksiä markkinoiden manipulointia koskevasta kiellosta tai 42 artiklan 1, 3 tai 5 kohdan säännöksiä markkinoiden väärinkäytön vähentämistä koskevista erityisvaatimuksista;

4) *paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksen 5 artiklan 1 kohdan säännöstä avaintietoasiakirjan laatimisesta, 6, 7 ja 8 artiklan 1–3 kohdan säännöstä avaintietoasiakirjan muodosta ja sisällöstä, 9 artiklan säännöstä markkinointiviestinnän sisällöstä, 10 artiklan 1 kohdan säännöstä avaintietoasiakirjan säännöllisestä tarkastelemisesta, 13 artiklan 1, 3 ja 4 kohdan sekä 14 artiklan säännöstä avaintietoasiakirjan toimittamisesta tai 19 artiklan säännöstä asiakasvalitusten käsittelystä; tai*

5) korttipohjaisista maksutapahtumista veloittavista siirtohinnoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/751, jäljempänä *korttimaksujen siirtohinnoista koskeva aset*, 3 artiklan 1 kohdassa säädettyä 0,2 prosentin tapahtumakohtaisen siirtohinnan enimmäismäärää, joka on asetettu pankkikorttitapahtumista veloittaville siirtohinnoille tai 4 artiklassa säädettyä 0,3 prosentin tapahtumakohtaisen siirtohinnan enimmäismäärää, joka on asetettu luottokorttitapahtumista veloittaville siirtohinnoille.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

41 a §

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kolme prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 700 000 euroa.

6 luku

6 luku

Ulkomaisten valvottavien ja niiden Suomessa olevien sivuliikkeiden valvonta ja yhteistyö ulkomaan valvontaviranomaisten kanssa sekä toimivaltainen viranomais-
nen

Ulkomaisten valvottavien ja niiden Suomessa olevien sivuliikkeiden valvonta ja yhteistyö ulkomaan valvontaviranomaisten kanssa sekä EU-asetusten noudattamisen valvonta

50 h §

Toiminta paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena

Finanssivalvonta toimii paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksen 4 artiklan 8 kohdan ja 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 13 luvun 4 §:n 4 momentti,
muutetaan 2 luvun 5 §:n 2 momentin 11 kohta sekä 13 luvun 1 §:n 3 momentti ja 7 § sekä
lisätään 2 luvun 5 §:n 2 momenttiin uusi 12 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku

2 luku

Määritelmät

Määritelmät

5 §

5 §

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

11) *sijoitusrahastodirektiivillä* siirtokelpoi-
 siin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä si-
 joitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteis-
 sijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten
 ja hallinnollisten määräysten yhteensovitta-
 misesta annettua Euroopan parlamentin ja
 neuvoston direktiiviä 2009/65/EY.

11) *sijoitusrahastodirektiivillä* siirtokelpoi-
 siin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä si-
 joitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteis-
 sijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten
 ja hallinnollisten määräysten yhteensovitta-
 misesta annetun Euroopan parlamentin ja
 neuvoston direktiiviä 2009/65/EY;

12) *paketoitujen sijoitustuotteiden avain-
 tietoaasetuksella* vähittäismarkkinoille tarkoi-
 tettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia si-
 joitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevasta
 avaintietoasiakirjoista annettua Euroopan
 parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o
 1286/2014.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 luku

13 luku

Markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle

Markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle

1 §

1 §

Edellytykset markkinoinnille

Edellytykset markkinoinnille

Sen, joka markkinoi vaihtoehtorahastoja, tulee ennen sijoituspäätöksen tekemistä toimittaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle 4 §:ssä tarkoitettu avaintietoesite.

Sen joka markkinoi vaihtoehtorahastoja, tulee ennen sijoituspäätöksen tekemistä toimittaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle 4 §:ssä tarkoitettu avaintietoesite *tai paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksessa tarkoitettu avaintietoasetus.*

4 §

4 §

Avaintietoesite

Avaintietoesite

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä hankemuksesta myöntää vaihtoehtorahastojen hoitajalle oikeuden markkinoida hoitamaansa vaihtoehtorahastoa ei-ammattimaiselle asiakkaalle laatimatta 1 momentin mukaista avaintietoesitettä.

Kumotaan 4 mom.

7 §

7 §

Asetuksenantovaltuus

Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin täytäntöönpanemiseksi antaa tarkemmat säännökset:

1) 2 §:n 3 momentissa, 3 §:n 4 momentissa, 4 §:n 4 momentissa ja 6 §:n 4 momentissa tarkoitettun Finanssivalvonnan myöntämän poikkeuksen edellytyksistä;

2) 4 ja 5 §:n tarkoittamista sijoittajalle annettavia avaintietoja koskevista vaatimuksista.

Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin täytäntöönpanemiseksi antaa tarkemmat säädökset:

1) 2 §:n 3 momentissa ja 6 §:n 4 momentissa tarkoitettun Finanssivalvonnan myöntämän poikkeuksen edellytyksistä;

2) 4 ja 5 §:ssä *tarkoitetuista* sijoittajalle annettavia avaintietoja koskevista vaatimuksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Kumotun 13 luvun 4 §:n 4 momentin nojal-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

la myönnettyt Finanssivalvonnan poikkeusluvat avaintietoesitteen laatimisesta lakkaavat olemasta voimassa neljän kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta, kuitenkin viimeistään 1 päivästä toukokuuta 2017.